

Camellia

vorstschade in de winter 2011 - 2012

J.P. Kortmann

In de winter van 2011-2012 heeft de nu tien jaar oude collectie Camellia in Boskoop, bestaande uit honderd soorten en cultivars, veel geleden. De meeste planten hebben het wel overleefd, maar er is veel vorstschade opgetreden. De geleden schade is in kaart gebracht, waarmee waardevolle informatie is verkregen over de vorstgevoeligheid van de verschillende cultivars. Dit is vooral van toegevoegde waarde op het Camellia-artikel in Dendroflora 41 en in minder mate op het artikel over de Ackerman serie in Dendroflora 46. Voor complete informatie wordt hiernaar verwezen.

Extreme weersomstandigheden

De omstandigheden waren daarom zo ongunstig, omdat de mooie herfst en de zeer milde start van de winter bijna direct in een échte winter zijn overgegaan. Midden december 2011 was de natuur zelfs nog zo van streek, dat diverse cultivars al in volle bloei stonden, terwijl de normale bloeitijd maart zou moeten zijn. In januari 2012 werden in Boskoop zorgelijk lage minimumtemperaturen gemeten van -18°C tot -20°C. De eerste sneeuw viel pas enkele dagen na het invallen van de vorst, waardoor de planten niet door een sneeuwdek beschermd werden. Met dergelijk lage temperaturen hadden veel planten, alweer opnieuw in ontwikkeling gekomen, grote moeite. Het gevolg van de vorst was, dat de meeste bloemknoppen van bijna alle

soorten en cultivars waren bevroren, en er in maart-april nauwelijks nog bloei was.

Helaas waren het niet alleen de *Camellia* cultivars die onder deze omstandigheden leden. Ook vele *Prunus laurocerasus*, *Mahonia*, *Photinia* en vele andere gewassen hebben veel te lijden gehad. De schade was dan ook overal duidelijk zichtbaar.

Achtergronden gemeten vorstschade

Voor een juist beeld dienen in dit onderzoek nog enige zaken duidelijk vermeld. Het betreft hier een collectie van planten, die stuk voor stuk circa 10 jaar oud zijn en op dezelfde tijd als drie-jarige planten zijn opgeplant. Inmiddels zijn deze planten uitgegroeid tot flinke struiken van 1,5 tot 2 meter. In de beginperiode werd deze collectie 's winters beschermd, maar de laatste vier jaar niet meer. De enige bescherming die de planten kregen, was dat begin december de bovengrond met een cultivator werd losgemaakt, met de achterliggende gedachten, dat de koude aan de oppervlakte zou blijven en niet diep in de grond zou dringen.

Onderstaand overzicht is vooral daarom zo interessant, omdat het hier een collectie betreft van planten, gegroeid op één locatie, allen even oud en allen in dezelfde omstandigheden ontwikkeld en gekweekt.

Ten opzichte van de weergave van de vorstresistentie in het artikel van Dendroflora 41, waarop destijds niet expliciet is gekeurd, zijn er deels overeenkomsten en deels verschillen.

Cultivars die toen en ook nu relatief goed vorstresistent bleken, zijn: 'Adelina Patti', 'Chameleon', 'C.M. Hovey', 'Charles Michael', 'Covina', 'Jupiter', 'Kimberley', 'Lady Vansittart', 'L.T. Dees', 'Margherita Coleoni', 'Marie Bracey', 'Mary Williams', 'Mrs. Tingley',

43. De winter van 2011 - 2012 heeft voor veel schade gezord bij *Camellia*,

'Pearl Maxwell'. 'Placio's Jewel', 'Professor Sargent', 'Shiragiku', 'Snow White', 'Spring Festival'.

Cultivars die de afgelopen winter enige schade hadden opgelopen, maar die zich goed hebben hersteld zijn: 'Albertii', 'Bella Romana', 'Berenice Boddy', 'Bonomiana', 'Can Can', 'Cardinal's Cap', 'E.G. Waterhouse', 'Eleanor Hagood', 'Freedom Bell', 'General George Patton', 'Gloire de Nantes', 'Kramer's Supreme', 'Lavinia Maggi Alba', 'Margaret Davis', 'Mathotiana', 'Miss Lyla', 'Nuovo Iride', 'Sanpe tsubaki', 'Souvenir de Hubert Thoby', 'Tom Pouce'.

Bij alle andere planten van de collectie is nog steeds enige tot veel schade zichtbaar.

De cultivars van de Ackerman serie zijn in onderstaand overzicht niet opgenomen. Een algemene indruk is dat zowel de herfstbloeiende cultivars (vooral de postief gewaardeerde) als de voorjaarsbloeiende cultivars zeer goed de winter zijn doorgekomen.

Literatuur

Verklaring vorstschade in tabel

- 1 = Nauwelijks enige schade
- 2 = Lichte schade
- 3 = Behoorlijke bladschade alsmede enkele dode takken maar zeker tot hergroei in staat
- 4 = Ernstige bladschade, vele dode takken, sommige planten ten dode opgeschreven

<i>Cultivar & bekroning 2004</i> (<i>Cultivar & award 2004</i>)	Soort (species)	Bloemvorm (flowertype)	Bloemkleur (colour)	Vorst schade
'Adelina Patti' *	jap.	enkel	lichtroze	1
'Adolphe Audusson Variegated'	jap.	halfgevuld	donkerrood & wit	4
'Adolphe Audusson' *	jap.	halfgevuld	donkerrood	4
'Alba Plena' *	jap.	gevuld	wit	4
'Albertii' *	jap.	pioenvormig	veelkleurig roze	2
'Althaeiflora'	jap.	pioenvormig	Karmijnrood	4
'Apollo' **	jap.	halfgevuld	rood	2

Cultivar & bekroning 2004 (Cultivar & award 2004)	Soort (species)	Bloemvorm (flowertype)	Bloemkleur (colour)	Vorst schade
'Ascona' *	jap.	halfgevuld	rood	4
'Bella Romana' **	jap.	pioenvormig / gevuld	roze	2
'Berenice Boddy' **	jap.	halfgevuld	lichtroze	3
'Betty Sheffield'	jap.	anemoon	roze	2
'Bonomiana'	jap.	gevuld	wit met rood	2
'Brigadoon'	×will.	halfgevuld	roze	4
'Brushfield's Yellow' *	jap.	anemoon / pioenvormig	ivoorwit	3
'C.M. Hovey'	jap.	gevuld	scharlakenrood	1
'Can Can'	jap.		zachtroze	3
'Cardinal's Cap'	jap.	anemoon	rood	2
'Chameleon'	jap.	halfgevuld / pioenvormig	rozerood en wit	1
'Champagne Music'	jap.	pioenvormig	donkerroze	2
'Charles Michael'	×will.	enkel	roze	1
'Collettii'	jap.	halfgevuld / pioenvormig	rood & wit	3
'Coquettii' * ('Glen 40')	jap.	gevuld	rood (& wit)	3
'Covina' **	jap.	halfgevuld / roosvormig	rozerood	2
'Debbie' *	×will.	pioenvormig	dieproze	4
'Demi-Tasse'	jap.	halfgevuld	roze	3
'Dorothy James'		pioenvormig	rozewit	4
'Drama Girl'	jap.	halfgevuld	Zalmroze	3
'E.G. Waterhouse'	×will.	gevuld	roze	2
'Eleanor Hagood'	jap.	gevuld	zacht roze	2
'Elegans Splendor' *	jap.	pioenvormig	zachtroze	4
'Elegans' *	jap.	anemoon	roze	2
'Fir Cone'	jap.	roosvormig	bloedrood	3
'Flame' *	jap.	halfgevuld	vuurrood	4
'Fleur Dipater' ** (('Peach Blossom'))	jap.	halfgevuld	wit	3
'Fred Sander' *	jap.	halfgevuld	rood	3
'Freedom Bell' ***		enkel / halfgevuld	helderrood,	2
'General George Patton' ***	jap.	gevuld	(roze)rood	3
'Gloire de Nantes' *	jap.	halfgevuld	(roze)rood	3
'Guilio Nuccio' *	jap.	halfgevuld	koraalrood	4
'Hagoromo' *	jap.	halfgevuld	licht pastelroze tot ivoor	3
'Hakugan'	jap.	pioenvormig	rozewit, bontbladig	3
'Hakuhan-Kujaku'	jap.	Peacock	rood & wit	4
'Happy Holidays'	jap.	gevuld	zachtroze	4
'Hime-Shirayuki'	rustica	halfgevuld	wit	2
'Hi-no-tsuru'	Higo	anemoon	zuiverose	3
'Italiana'	jap.	gevuld	levendig rood	4
'Jinhua' (= synoniem)	jap.	halfgevuld / roosvormig	rozerood	1
'Jupiter' *	jap.	enkel	rood	1
'Kimberley' **	jap.	enkel	helderrood	1
'Konronkoku'	jap.	roosvormig / pioenvormig	donkerrood of roze	2
'Kramer's Supreme' ***	jap.	pioenvormig	rood tot zalmrood	2
'L.T. Dees'	jap.	gevuld	rozerood	1
'Lady Vansittart' **	jap.	halfgevuld	wit & roze	1
'Lavinia Maggi Alba' **	jap.	gevuld	zuiverwit	3
'Leonard Messel'		halfgevuld	roze	4
'Margaret Davis' **	jap.	pioenvormig	crème & roze	3
'Margherita Coleoni' **	jap.	halfgevuld / roosvormig	rood	1
'Marie Bracey' *	jap.	pioenvormig	zalmroze	1
'Mary Larcom'	×will.	enkel	lichtroze	4

<i>Cultivar & bekroning 2004</i> (<i>Cultivar & award 2004</i>)	Soort (species)	Bloemvorm (flowertype)	Bloemkleur (colour)	Vorst schade
'Mary Williams'	retic.	enkel	roze	1
'Masayoshi' ('Donckelaeri')	jap.	halfgevuld	rood & wit	3
'Mathotiana' **	jap.	halfgevuld / gevuld	rood	2
'Minato-no-haru'	Higo	enkel	lichtroze	2
'Miss Lyla' *	jap.	halfgevuld / gevuld	wit (& lichtroze)	3
'Modern Art' *	jap.	anemoon	wit & roodbont	4
'Monjusu'	jap.	halfgevuld	helderrood	4
'Mrs Tingley' *	jap.	gevuld	zalmroze	2
'Nuovo Iride' ('Saturina')	jap.	gevuld	roze	2
'Otome' ('Pink Perfection')	rustica	gevuld	roze	3
'Pearl Maxwell'	jap.	gevuld	roze	1
'Placio's Jewel'	jap.	gevuld	roze gemêleerd	1
'Professor Sargent' ***	jap.	anemoon	donker karmijn	2
'Rosemarie Williams'	×will.	enkel	roze	4
'Royalty'	jap. x ret.	halfgevuld	Levendigroze	4
'Sacco Nova' **	jap.	gevuld	rozerood	3
'Sanpei tsubaki'	jap.	enkel	roze, dieper geaderd	1
'Shintsukasa Nishiki'	Higo	enkel	rood	2
'Shiragiku' ('Purity')	jap.	gevuld	wit	1
'Smoky Sister'	jap.		donkerrood	2
'Snow White'	jap.	gevuld	wit	1
'Souvenir de Hubert Thoby' **	jap.	roosvormig / gevuld	roze)rood	3
'Spencer's Pink'	jap.	enkel	zachtroze	4
'Spring Festival'	culp.	roosvormig	lichtroze	1
'Spring Sonnet'	jap.	halfgevuld	lichtroze	3
'St Ewe'	×will.	enkel	helderroze	4
'Tom Knudsen' **	ret. × jap.	roosvormig / gevuld	donkerrood	4
'Tom Pouce'	jap.	gevuld	rozerood, wit gerand	2
'Volcano' *	jap.	anemoon	scharlakenrood	4
'Wildfire' **	jap.	halfgevuld	Oranjerood	4
<i>C. japonica</i> (species)		enkel	rood	1
<i>C. sinensis</i> (species)		enkel	wit	4

KORTMANN, J.P. (2004): Camellia, sortiments-onderzoek en keuringsrapport - Dendroflora 41, p. 14-41:

KORTMANN, J.P. (2009): Camellia Ackerman-serie – Dendroflora 46, p. 50-69.

J.P. (Jan) Kortmann

Kweker te Boskoop en collectiehouder van de Nederlandse Plantencollectie Camellia.

Summary

The ten year old collection of Camellia in Boskoop, consisting of a hundred species and cultivars, has suffered much in the winter of 2011-2012. Most plants have survived the frost, but there was much damage. This damage has been recorded, adding valuable information to our knowledge on the winter hardiness of the different species and cultivars. This information is an addition to the recent articles on Camellia in Dendrofloras 41 and 46.